

Информация за текущото състояние на „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД
(съгласно чл. 42, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия)

Обща информация

„Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД е дружество регистрирано в съответствие с Търговския закон от Софийски градски съд с Решение №1 от 4 януари 2007 г. по ф. д. №16298/2006 г., партиден №112765, том 1528, регистър 1, страница 53. Седалището и адресът на управление на дружеството е гр. София, район Витоша, бул. Цар Борис III № 201. Едноличен собственик на капитала на ЕСО ЕАД е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД. „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД притежава 50% от акциите на „Булгартел“ АД, 100% от капитала на „ЕСО Инженеринг“ ЕООД и „ЕСО ПРОЕКТ“ ЕООД, както и 25% от капитала на SEleNe СС.

Основният предмет на дейност на „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД включва: пренос на електрическа енергия, единно оперативно планиране, координиране и управление на електроенергийната система на Република България, предоставянето и управлението на достъпа на трети страни на недискриминационна основа между ползвателите на мрежата или групи от ползватели на мрежата, осъществяване на съвместната работа на електроенергийната система с електроенергийните системи на други страни, съгласуваното развитие и оперативната съвместимост на електропреносната мрежа с взаимосвързани електропреносни мрежи, разширение, реконструкция, модернизация, експлоатация, поддръжка и осигуряване на надеждното функциониране на електропреносната мрежа, включително наличието на всички необходими допълнителни услуги, поддръжане и развитие на спомагателни мрежи, ремонтни дейности и услуги в областта на енергетиката, други търговски дейности и услуги, които, не са забранени от закона.

С решение на комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД е сертифициран като независим преносен оператор на електропреносната система на Република България в съответствие с изискванията на директива 2009/72/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО, и чл. 21, ал. 1, т.27, чл. 81а, ал. 6 от Закона за енергетиката и чл. 96, ал. 3 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. Издаден е сертификат за независимост на оператора на електропреносната мрежа.

„Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД притежава лицензи, издадени от КЕВР, както следва:

- Лицензия №Л-419-04 от 18 декември 2013 г. за извършване на дейността пренос на електрическа енергия за срок от 35 години.
- Лицензия №Л-221-17 от 28 декември 2006 г. за дейността „управление на електроенергийната система“ (изменена с Решение №И1-Л-221-17 от 29 септември 2008 г.). Срокът на действие на лицензията е до 17.12.2039 г.

ЕСО ЕАД е пълноправен член на Европейската организация на системните оператори за пренос на електроенергия (ENTSO-E) и осъществява синхронната работа с останалите ЕЕС от континентална Европа, в съответствие с “Оперативен наръчник“ на ENTSO-E, въз основа на принципите на взаимната изгода, солидарност и взаимна помощ при аварийни ситуации за гарантиране на сигурно, качествено и ефективно снабдяване на потребителите с електрическа енергия. Дружеството продължава да следва отговорно изпълнението на задачите за устойчиво развитие на електропреносната система в отговор на целите за постигане на беземисионна енергетика за всички европейци. Показателно за това е деветмесечието на 2022 година, в което е отчетен сериозен ръст на постъпилите в ЕСО заявления за изграждане на нови ВЕИ мощности в страната.

Текущо състояние на „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД

Финансовият резултат след данъци на ЕСО ЕАД за деветмесечието на 2022 г. е печалба в размер на 87,430 хил. лв., като спрямо същия период на 2021 г. се отчита увеличение с 47,977 хил. лв.

Общо приходите от оперативна дейност към 30.09.2022 г. са в размер на 1,295,993 хил. лв.

Общо разходите за дейността към 30.09.2022 г. са в размер на 1,226,471 хил. лв.

Общо активите на независимия преносен оператор към 30.09.2022 г. възлизат на 3,438,275 хил. лв.

Общо собственият капитал на ЕСО ЕАД към 30.09.2022 г. възлиза на 2,304,008 хил. лв.

Стратегия за бъдещо развитие

Мисия

Мисията на „Електроенергиен Системен Оператор” ЕАД е насочена към непрекъснато повишаване сигурната и надеждна работа на ЕЕС на България и оптимизиране процеса на нейното управление, подобряване качеството на експлоатация и поддръжката на преносната електрическа мрежа, за постигане на максимална сигурност и икономичност на реализация на доставките на електроенергия. Водейки се от тенденциите на общите политики на ЕС, в организацията е разработена и внедрена система за енергиен мениджмънт, съгласно изискванията на стандарт ISO 50001:2018, с която се цели управление на крайното потребление на енергия, от експлоатационни и поддържащи дейности на обекти – подстанции, собственост на ЕСО ЕАД.

Цели

Ръководството на ЕСО ЕАД си е определило основна стратегическа цел да подобрява енергийните характеристики на електроенергийната система и да намалява разходите за крайно потребление на енергия, чрез:

- осигуряване на достъп до информация и необходимите ресурси за постигане на общите и конкретни цели;
- спазване на приложимите закони и други изисквания, свързани с използването на енергия, потребление и ефективност;
- закупуване и използване на енергийно ефективни продукти и услуги;
- отчитане на необходимостта от подобрения в енергийните характеристики при проектирането и модифицирането на оборудване, системи и процеси;
- подбор на квалифициран персонал;
- постоянно поддържане и повишаване на компетентността на служителите по отношение на управлението на енергията;
- мотивиране на персонала с цел постигане на по-висока осъзнатост, свързана с енергийния мениджмънт;
- мониторинг и измерване на основните характеристики на процесите и дейностите, имащи значимо въздействие върху енергийните характеристики;

Новите реалности, диктувани от зеления преход, още повече подчертават значението и необходимостта от оптимизиране управлението на енергийната система и нейната дигитална трансформация. Електроенергийният системен оператор интензивно продължава изпълнението на програмата за автоматизиране управлението на подстанциите. До момента са

инвестирани над 130 млн. лв. в изграждането на системи за дистанционно управление – в експлоатация са пет опорни пункта в цялата страна, от които автоматизирано вече се управляват 150 подстанции. Планът е до края на 2023 година всички 297 подстанции на ЕСО да се управляват дистанционно от опорен пункт. Заявленията за изграждане на нови ВЕИ-мощности през 2022 г. са нараснали от 19 000 MW до 28 000 MW, което налага неотложното и солидарно разширяване на европейската електропреносна мрежа, за да се осигури необходимият капацитет като мярка срещу претоварването на системата и недопускане на проблеми с електрозахранването.

ЕСО ЕАД инвестира в реализирането на проекти и дейности, целящи да свържат до оптимална степен българския електроенергиен пазар с регионалните и европейски пазари, като по този начин се изпълнят основите европейски цели - обединение и интегрираност на пазарите, от една страна и повишаване на енергийната сигурност, от друга.